

Doc. PhDr. Eva Homolová, PhD. Filozofická fakulta UMB v Banskej Bystrici

Oponentský posudok na habilitačnú prácu

E-learning ako edukačná stratégia vo vzdelávaní študenta anglického jazyka

Autorka: PaedDr. Ivana Cimermanová, PhD.

Počet strán: 149 + 10 strán príloh

Predložená habilitačná práca sa zaoberá oblasťou, ktorá v súčasnej dobe rezonuje medzi odbornou verejnosťou a objavuje sa ako výskumný zámer viacerých projektov. Záber, ktorý si zvolila autorka vychádza z jej vlastných skúseností s dištančnou a prezenčnou formou vzdelávania budúcich učiteľov anglického jazyka.

V úvode práce autorka zdôvodňuje výber témy odvolávajúc sa aj na relevantné údaje EÚ. Krátkym pohľadom na situáciu v slovenskom vysokom školstve, ktorý prechádza neustálou transformáciou a narastaním počtu záujemcov o vysokoškolské štúdium, autorka obhajuje nutnosť aj dištančnej formy vzdelávania a dáva ho do kontextu s učebnými štýlmi učiacich sa, ktorí môžu preferovať jednu alebo druhú formu. Cieľ práce nie je celkom precízne štylizovaný – autorka ho uvádza v zápore. Napriek to mu je jej výskumný zámer zrozumiteľný.

Štruktúra práce je priamočiara, autorka sa v teoretických východiskách zameriava na obe formy vzdelávania (prezenčnú a dištančnú) a učebné štýly učiacich, pretože predpokladá, že preferencia niektorého učebného štýlu ovplyvňuje výber formy vzdelávania. Podľa môjho názoru faktorov, ovplyvňujúcich výber formy je určite viac. Autorka venuje primeranú pozornosť subjektom, objektom a procesu edukačného procesu, zdôrazňujúc podstatné aspekty ako sú roly, kompetencie či spôsobilosti a vzťahy zúčastnených. Kvalite tejto kapitoly by pomohlo, keby 1.1.1.2 zamerala viac na dospelého učiaceho sa (vysokoškolského študenta) a nie na deti či žiaka (napr. s. 24).

V kapitole 1.1.2 sa autorka venuje učebným pomôckam a didaktickej technike, táto kapitola je však pomerne krátka, autorka vyzdvihuje učebnicu ako najpoužívanejšiu učebnú pomôcku. Zaujímalo by ma, či všetky funkcie médií považuje autorka za rovnako dôležité alebo v súvislosti s dištančnými formami vzdelávania sú niektoré funkcie v popredí?

V ďalšej kapitole sa sústreďuje na dištančnú formu vzdelávania, ponúka niekoľko definícií a charakteristík, zdôrazňujúc nutnosť kvalitných učebných materiálov, ktoré tvoria základ efektívnosti tohto druhu vzdelávania. Podobne ako v predchádzajúcej kapitole charakterizuje učiteľa a požiadavky na neho a na študenta. Súhlasím s autorkou, že potreba využívania učebných stratégií priamych a nepriamych je omnoho nástojčivejšia ako v prezenčnej forme. V tabuľke na s. 45, ktorá má sumarizovať najčastejšie deklarované výhody a nevýhody komunikácie v priamom a nepriamom kontakte, došlo k nedorozumeniu, pretože v uvedenej tabuľke sa čitateľ môže domnievať, že v prezenčnej forme chýba neverbálna komunikácia, okamžitá spätná väzba atď., čo nie je pravda. V závere kapitoly s.49 postrádam jednoznačné závery vo forme usmernení, ako teda materiál spracovať tak, aby spĺňal vlastnosti kvalitného pedagogického textu. Žiadam to vysvetliť v diskusii.

Súhlasím s autorkou, že najnáročnejšou úlohou, ktorá stojí pre učiteľom v dištančnom vzdelávaní, je spracovanie obsahu vzdelávania a vytvorenie učebných materiálov.

Kapitolu 1.2.2.1 Forma prezentácie materiálu považujem za veľmi dôležitú, pretože ovplyvní nielen výsledky vzdelávania, ale hlavne motiváciu učiaceho sa a jeho voľbu v budúcnosti. Kvalita tejto kapitoly je v pozitívnom zmysle slova ovplyvnená osobnou skúsenosťou habilitantky a 5 základných faktorov, ktoré uvádza môžu usmerniť tých, ktorí uvažujú o zavedení dištančnej formy vzdelávania.

Ďalšia kapitola je venovaná technickej stránke vzdelávania a spôsobom, akým sa kurz dá administrovať. Autorka sumarizuje existujúce výhody a problémy vo vzťahu k učiteľovi a učiacemu sa. Teóriu exemplifikuje príkladom LMS Moodle, v ktorom pripravila vlastné dištančné kurzy. Táto časť je veľmi zaujímavá a je dôkazom, že autorka má bohaté skúsenosti v tejto oblasti.

Posledná kapitola teoretických východísk sa venuje učebným štýlom, ale autorka to urobila bez logického prepojenia. Tak, ako to uvádza habilitantka sa zdá, akoby táto časť nemala vzťah k predchádzajúcim častiam práce a stála izolovane.

Autorka sa venuje všetkým stránkam učebných štýlov, táto časť je spracovaná komplexne, uvádza všetky podstatné fakty z relevantnej odbornej literatúry. Učebné štýly sú delené podľa viacerých kritérií a čo oceňujem, že autorka uvádza (aspoň pri niektorých druhoch) aká forma vzdelávania by bola vhodnejšia pre daný štýl.

Výskumná časť práce má štandardnú štruktúru. Autorka si vo vzťahu k téme práce sformulovala 8 hypotéz, vzhľadom na veľkosť výskumnej vzorky ich mohlo byť menej. Výhradu mám k druhej hypotéze, pretože je vo forme tvrdenia, ktoré netreba overovať a jej potvrdenie nevyžaduje výskum. Tretia hypotéza nie je jednoznačná a v jej formulácii by nemalo absentovať špecifikovanie „prístupu“.

Vzhľadom na charakter výskumu si autorka zvolila metódu experimentu (pedagogický experiment v experimentálnej a kontrolnej skupine). Zloženie výskumnej vzorky je primerané ale jej veľkosť nie je celkom dostatočná aj vzhľadom na počet hypotéz. Výsledky výskumu sú spracované prehľadne v grafoch a tabuľkách, komentár k nim je logický.

Celkove je predložená práca po obsahovej stránke na dobrej úrovni. Oceňujem autorkinu zaniietenosť a odbornú fundovanosť v skúmanej oblasti. Menšiu výhradu mám k obsahovej prepojenosti oblasti štýlov a predchádzajúcim kapitolám.

Formálna stránka práce má viaceré nedostatky: nekonzistentné používanie slov: žiak, študent, edukant, učiaci sa, používanie kedy namiesto keď, preklepy, gramatické a štylistické chyby, nedostatky v oblasti interpunkcie napr. Používanie úvodzoviek, príliš dlhé citáty namiesto parafráz napr. 11-riadkový citát na s. 95, používanie sekundárneho zdroja namiesto primárneho zdroja, používanie „p“ namiesto „s“ na označenie strany, niekedy odklon od odborného štýlu. Napriek tomu tieto nedostatky neovplyvnili čitateľnosť textu.

Habilitačná práca *E-learning ako edukačná stratégia vo vzdelávaní študenta anglického jazyka* spĺňa kritériá kladené na tento typ práce a odporúčam ju na obhajobu.

Banská Bystrica 30.4. 2014